

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobkyně: **D. B.**, zastoupena JUDr. Radkou Píšíkovou - Záhorcovou, advokátkou se sídlem Mostní 5552, Zlín, proti žalovanému: **Město Slavičín**, se sídlem Osvobození 25, Slavičín, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 23. 2. 2012, č. j. 22 A 12/2012 - 10,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně D. B. se podanou kasační stížností domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 23. 2. 2012, č. j. 22 A 12/2012 - 10, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Brně (dále také „krajský soud“) napadeným usnesením ze dne 23. 2. 2012, č. j. 22 A 12/2012 - 10, odmítl žalobu D. B., kterou se domáhala přezkoumání rozhodnutí Města Slavičín, Komise k projednávání přestupků, ze dne 19. 4. 2011, č. j. PK 94/2010 - 75, jehož výrokem č. I. bylo zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. c) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), řízení pro přestupek proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, kterého se měla dopustit žalobkyně D. B. tím, že dne 25. 6. 2010 v době od 9,00 hod. do 9,30 hod. v L., na ulici S., v rodinném domku č. p. 586 (vila Draža) fyzicky napadla u vstupu do apartmánu Dr. Ing. L. M., nar. X, bytem L., S. 586, tak, že ho udeřila pěstí do nosu, a jehož výrokem č. II. bylo zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, řízení pro přestupek proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1

písm. c) zákona o přestupcích, kterého se měl dopustit Dr. Ing. L. M. tím, že dne 25. 6. 2010 v době od 9,00 hod. do 9,30 hod. v L., na ulici S., v rodinném domku č. p. 586 (vila Draža) fyzicky napadl v apartmánu D. B., nar. X, bytem L., S. 586, tak, že ji uchopil za zápěstí pravé ruky, kterou ji tlačil za záda, následkem čehož jmenovaná upadla na zem.

Krajský soud vyšel z toho, že oba účastníci řízení byli poučeni v žalobou napadeném rozhodnutí Města Slavičín, Komise k projednávání přestupků, ze dne 19. 4. 2011, č. j. PK 94/2010 - 75, o tom, že proti tomuto rozhodnutí lze podat odvolání ve lhůtě do 15 dnů od doručení tohoto rozhodnutí ke Krajskému úřadu Zlínského kraje prostřednictvím Komise k projednání přestupků města Slavičín, ale že D. B. může podat odvolání pouze proti výroku č. I a Dr. Ing. L. M. pouze proti výroku č. II tohoto rozhodnutí. Žalobkyně v podané žalobě ze dne 7. 2. 2012 označila jako žalovaného Dr. Ing. L. M. a navrhla, aby krajský soud jednak potvrdil výrok č. I rozhodnutí Města Slavičín, Komise k projednávání přestupků, ze dne 19. 4. 2011, č. j. PK 94/2010 - 75, jednak aby žalovaný byl uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích a v důsledku toho uznán povinným nahradit žalobkyni náklady řízení.

Krajský soud při svém rozhodování vyšel z usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2004, č. j. 5 Afs 16/2003 - 56, dostupného na www.nssoud.cz, ve kterém byl vysloven právní názor, že: „*III. Jestliže žalobce označí v žalobě jako žalovaného správní orgán I. stupně, ale z obsahu žaloby je zřejmé, že brojí i proti rozhodnutí správního orgánu II. stupně, nejedná se o neodstranitelnou vadu, jež by měla vést k odmítnutí návrhu (§ 37 odst. 5 s. ř. s.). V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. není osoba žalovaného určena tvrzením žalobce, ale kogentně ji určuje zákon. Je tedy věcí soudu, aby v řízení jako s žalovaným jednal s tím, kdo skutečně žalovaným má být, a ne s tím, koho chybně označil v žalobě žalobce; zvláštní usnesení o tom soud nevydává (§ 53 odst. 2 s. ř. s. a contrario).*“ Z tohoto důvodu proto správní soud označil jako žalovaného Město Slavičín, jehož rozhodnutí žalobkyně napadla. Při své rozhodovací činnosti vzal krajský soud v úvahu i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 5. 2005, č. j. 2 Afs 98/2004 - 65, dostupný na www.nssoud.cz, ve kterém bylo vysloveno, že : „*Podmíněnost vyčerpání opravných prostředků ve správním řízení před podáním žaloby k soudu [§ 5, § 68 písm. a) s. ř. s.] je nutno vnímat jako provedení zásady subsidiarity soudního přezkumu a minimalizace zásahů soudů do správního řízení. To znamená, že účastník správního řízení musí zásadně vyčerpat všechny prostředky k ochraně svých práv, které má ve své procesní dispozici, a teprve po jejich marném vyčerpání se může domáhat soudní ochrany. Soudní přezkum správních rozhodnutí je totiž koncipován až jako následný prostředek ochrany subjektivně veřejných práv, který nemůže nahrazovat prostředky nacházející se uvnitř veřejné správy.*“ Z uvedené judikatury pak krajský soud dovodil, že žaloba ze dne 7. 2. 2012 směřuje proti rozhodnutí správního orgánu I. stupně a proto je nepřípustná podle ust. 68 písm. a) s. ř. s. Z tohoto důvodu proto žalobu odmítl podle ust. § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podala žalobkyně jako stěžovatelka (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost, která se opírá o ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

Stěžovatelka uvedla, že nejprve podala proti rozhodnutí Města Slavičín, Komise k projednávání přestupků, ze dne 19. 4. 2011, č. j. PK 94/2010 - 75, v zákonem stanovené lhůtě žalobu podle části V. občanského soudního řádu k Okresnímu soudu ve Zlíně (spor vedený pod sp. zn. 26 C 186/2011), který v návaznosti na usnesení Krajského soudu v Brně č. j. 18 Co 195/2011 - 26, rozhodl spor usnesením č. j. 26 C 186/2011 - 28 tak, že má podat žalobu nikoliv podle části V. občanského soudního řádu, ale ve správním soudnictví podle soudního řádu správního. Zůstane jí tak zachováno právo domáhat se projednání a rozhodnutí věci Krajským soudem v Brně cestou správní žaloby, pokud ovšem podá žalobu ve lhůtě jednoho měsíce po právní moci usnesení Okresního soudu ve Zlíně č. j. 26 C 186/2011 - 28. Vzhledem k tomu podala žalobu ve správním soudnictví ve smyslu ust. § 65 a násl. s. ř. s. s návrhem na přezkoumání rozhodnutí o přestupku správním soudem podle ust. § 83 zákona o přestupcích, konkrétně proti výroku č. II. výše uvedeného rozhodnutí. Měla totiž za to, že rozhodující správní orgán vadně aplikoval ustanovení zákona o přestupcích. Tuto žalobu však Krajský soud v Brně odmítl s tím, že je nepřípustná, neboť nevyčerpala všechny řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem a naznačil jí tak, že se měla odvolat.

Stěžovatelka proto namítá, že chtěla zvrátit rozhodnutí Města Slavičín ve výroku č. II. tak, aby účastník Dr. Ing. L. M. byl uznán vinným ze spáchání přestupku proti občanskému soužití (podle poučení v rozhodnutí však není možné podat odvolání proti výroku, kterým se zastavilo řízení proti tomuto účastníkovi). Napadené usnesení krajského soudu se jí jeví jako formalistické a vedoucí k nesprávným závěrům, když jí nabádá k tomu, aby pro naplnění podmínky stanovené v ust. § 68 písm. a) s. ř. s. podala odvolání do výroku rozhodnutí správního orgánu se kterým naprosto souhlasí, a nemá zájem na vedení takového odvolacího řízení. Stěžovatelka proto navrhla, aby Nejvyšší správní soud zrušil usnesení krajského soudu, a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

V kasační stížnosti stěžovatelky jsou namítány důvody odpovídající ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., třebaže stěžovatelka v ní poukazuje na ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Je-li však kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, zveřejněný pod č. 625/2005 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu).

Žalovaný v písemném vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že stěžovatelka žalobou napadá rozhodnutí Komise k projednávání přestupků v obou výrocích o zastavení přestupkových řízení. Ve vztahu k výroku č. I. rozhodnutí této komise je usnesení krajského soudu správné, protože stěžovatelka nevyčerpala všechny řádné opravné prostředky ve správním řízení. Žaloba směřující proti tomuto výroku rozhodnutí je proto nepřípustná podle § 68 písm. a) s. ř. s. Ani ve vztahu k výroku č. II. rozhodnutí komise však nemohla být žaloba úspěšná. Podle ust. § 65 odst. 1 s. ř. s. je dána žalobní legitimace pouze u toho, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím správního orgánu, jimiž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. Výrokem č. II. správního rozhodnutí však nebylo žádným způsobem zasaženo do práv nebo povinností stěžovatelky, neboť jím bylo rozhodnuto o zastavení přestupkového řízení vedeného proti Dr. Ing. L. M. Stěžovatelce proto v žádném případě nepřísluší domáhat se přezkumu

tohoto výroku rozhodnutí. Proto bylo také správně rozhodnuto o odmítnutí žaloby, pokud směřovala proti tomuto výroku. V této části však mělo být rozhodnutí krajského soudu opřeno o ust. § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s., neboť stěžovatelka je ve vztahu k výroku č. II. osobou zjevně neoprávněnou napadat tento výrok žalobou. Výrok usnesení krajského soudu by však zněl stejně (žaloba se odmítá). Žalovaný s poukazem na uvedené skutečnosti proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost stěžovatelky.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení krajského soudu při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnila stěžovatelka v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, 4 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Z obsahu spisu vyplývá, že se stěžovatelka D. B. domáhala žalobou ze dne 7. 2. 2012 přezkoumání rozhodnutí Města Slavičín, Komise k projednávání přestupků, ze dne 19. 4. 2011, č. j. PK 94/2010 - 75, které nebylo žádným z účastníků napadeno odvoláním, jehož výrokem č. I. bylo zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích řízení pro přestupek proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, jehož se měla dopustit D. B. tím, že dne 25. 6. 2010 v době od 9,00 hod. do 9,30 hod. v L., na ulici S., v rodinném domku č. p. 586 (vila Draža) fyzicky napadla u vstupu do apartmánu Dr. Ing. L. M., nar. X, bytem L., S. 586, tak, že ho udeřila pěstí do nosu, a jehož výrokem č. II. bylo zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, řízení pro přestupek proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, kterého se měl dopustit Dr. Ing. L. M. tím, že dne 25. 6. 2010 v době od 9,00 hod. do 9,30 hod. v L., na ulici S., v rodinném domku č. p. 586 (vila Draža) fyzicky napadl v apartmánu D. B., nar. X, bytem L., S. 586, tak, že ji uchopil za zápěstí pravé ruky, kterou ji tlačil za záda, následkem čehož jmenovaná upadla na zem.

Z obsahu žaloby vyplývá, že žaloba je stěžovatelkou směřována proti výroku č. II. uvedeného správního rozhodnutí, neboť tato účastnice řízení má za to, že rozhodující správní orgán výrokem č. II. nesprávně aplikoval ustanovení zákona o přestupcích [podle správního orgánu se nepodařilo prokázat jednání Dr. Ing. L. M., které naplňovalo skutkovou podstatu přestupku podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, ačkoliv důkazy svědčí o opak].

Nejvyšší správní soud se ve své dřívější judikatuře již zabýval rozsahem postavení a žalobní legitimace obviněného z přestupku a poškozeného v přestupkovém řízení. Tak v rozsudku ze dne 31. 10. 2007, č. j. 2 As 46/2006 - 100, dostupném na www.nssoud.cz, vyslovil právní názor, že: „I. Žalobu poškozeného proti správnímu rozhodnutí v řízení o přestupku krajský soud odmítne podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. proto, že byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou, v té části, v níž žalobce napadá výrok správního rozhodnutí týkající se viny obviněného z přestupku či sankce (příčemž výrokem týkajícím se viny je i výrok o zastavení řízení o přestupku); II. Žaloba poškozeného proti správnímu rozhodnutí o přestupku v části týkající se výroku o náhradě škody podle § 70 odst. 2 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, je přípustná; k projednání žaloby jsou příslušné soudy rozhodující ve správním soudnictví; III. Důvod odmítnutí žaloby proti rozhodnutí správního orgánu pro nepřípustnost podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s. má přednost před důvodem odmítnutí pro její opožděnost podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s.“

Nejvyšší správní soud v uvedeném rozsudku dovodil, že jádrovým obsahem přestupkového řízení je posuzování viny obviněného z přestupku a případné ukládání sankce. Toto posuzování se děje výlučně ve vztahu státu a obviněného z přestupku a má čistě veřejnoprávní povahu – stát zde (až na nečetné výjimky z úřední povinnosti) ve veřejném zájmu stíhá jednání naplňující znaky skutkových podstat přestupků, tj. specifických deliktů. Poškozený v tomto vztahu nemá postavení účastníka řízení, nýbrž eventuálně toliko svědka, který může podat svědectví o jednání obviněného z přestupku, o následcích jeho činu či o jiných rozhodných skutečnostech.

Podle ust. § 72 písm. b) zákona o přestupcích je účastníkem řízení o přestupku *poškozený, pokud jde o projednávání náhrady majetkové škody způsobené přestupkem*. Jak je patrné již jen ze samotné dikce uvedeného ustanovení, nezakládá se jím generelní účastenství poškozeného v přestupkovém řízení, nýbrž účastenství omezené povahou a rozsahem práv poškozeného, o kterých se v přestupkovém řízení jedná.

Podle ust. § 70 odst. 2 zákona o přestupcích, *jestliže škoda a její výše byla spolehlivě zjištěna a škoda nebyla dobrovolně nahrazena, uloží správní orgán pachateli přestupku povinnost ji nahradit; jinak odkáže poškozeného s jeho nárokem na náhradu škody na soud nebo jiný příslušný orgán*. Vztah mezi poškozeným a obviněným z přestupku, z něhož vyplývá omezené účastenství poškozeného v přestupkovém řízení, má povahu soukromoprávní – jeho předmětem jsou výlučně majetkově právní nároky, a sice nárok poškozeného na náhradu majetkové škody způsobené jednáním, které bude právně kvalifikováno jako přestupek. O tomto nároku může být v rámci řízení o přestupku rozhodnuto, nicméně vždy zde pro poškozeného zůstává otevřena možnost vymáhat svůj majetkový nárok i mimo přestupkové řízení cestou jeho uplatnění v řízení občanskoprávním. Nárok je poškozenému přiznán tehdy, dává-li k tomu výsledek řízení o posuzování viny obviněného z přestupku podklad, přičemž poškozený do tohoto přestupkového řízení „v užším smyslu“ jako účastník řízení zasahovat nemůže. Jeho nárok se ovšem projednává toliko za podmínky, že v přestupkovém řízení „v užším smyslu“ je rozhodnuto o tom, že obviněný z přestupku přestupek spáchal, tj. že je pachatelem přestupku. Posuzování této otázky se však nachází mimo sféru ovlivnitelnou procesní aktivitou poškozeného jako účastníka řízení, neboť je svěřeno výlučně interakci procesní aktivity státu, který vede přestupkové řízení „v užším slova smyslu“, a obviněného z přestupku. Poškozený nemá subjektivní právo na to, aby osoba, kterou označí za pachatele přestupku, nebo jiná osoba, o níž skutečnost, že přestupek spáchala, v přestupkovém řízení vyšla najevo, byla takovou osobou také shledána (a to ani u přestupků projednatelných jen na návrh ve smyslu § 68 odst. 1 zákona o přestupcích).

Ustanovení § 72 písm. b) zákona o přestupcích tedy nezakládá univerzální účastenství poškozeného v řízení o přestupku, nýbrž účastenství toliko v rozsahu, v jakém se projednává jeho nárok, přičemž poškozený nemá jako účastník řízení možnost zasahovat do posuzování otázek viny a sankce, nýbrž pouze do otázky náhrady majetkové škody v užším slova smyslu, tj. do toho, zda správní orgán rozhodující ve věci přestupku na základě závěru o vině obviněného z přestupku (a tento závěr je mimo procesní dispozici poškozeného) správně posoudil otázky přímo související s náhradou škody, zejména kauzalitu mezi jednáním pachatele přestupku a majetkovou újmou poškozeného, zavinění pachatele přestupku a výši škody. V tomto smyslu nutno rovněž interpretovat ustanovení

§ 81 odst. 2 zákona o přestupcích, podle něhož *poškozený se může odvolat jen ve věci náhrady škody*.

Z takto vymezeného rozsahu procesních oprávnění poškozeného ve správním řízení o přestupku vyplývá i rozsah jeho žalobní legitimace v soudním řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí ve věci přestupku podle § 65 a násl. s. ř. s. Právní sféra poškozeného je tímto správním rozhodnutím dotčena toliko stran přiznání či nepřiznání nároku na náhradu škody, příp. stran rozsahu tohoto nároku, nikoli však v tom ohledu, zda vstupní podmínka případného přiznání nároku, tedy posouzení viny obviněného z přestupku, byla či nebyla správně posouzena. Poškozený proto může podat žalobu toliko proti výroku správního orgánu o náhradě škody, nikoli proti výroku týkajícímu se posuzování viny obviněného z přestupku či sankce za přestupek uložené. Otázka viny obviněného z přestupku se proto k žalobě poškozeného posuzuje jen z toho hlediska, zda v řízení o přestupku byl tento obviněný shledán pachatelem, a dále z hledisek, zda a v jakém rozsahu škodu svým posuzovaným jednáním způsobil v rámci přestupkového řízení.

Z uvedených obecných úvah vychází i Nejvyšší správní soud, který nyní přezkoumává opodstatněnost kasační stížnosti D. B. proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 23. 2. 2012, č. j. 22 A 12/2012 - 10, o odmítnutí žaloby stěžovatelky proti rozhodnutí Města Slavičín, Komise k projednávání přestupků, ze dne 19. 4. 2011, č. j. PK 94/2010 - 75.

Jak již bylo uvedeno, stěžovatelka podala žalobu ve správním soudnictví s návrhem na přezkoumání výše uvedeného rozhodnutí o přestupku, a to do výroku č. II. s tím odůvodněním, že rozhodující správní orgán vadně aplikoval ustanovení zákona o přestupcích, pokud dospěl k závěru, že se nepodařilo prokázat jednání, jež by naplňovalo skutkovou podstatu přestupku podle ust. 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích. Výrokem č. II. rozhodnutí Města Slavičín, Komise k projednávání přestupků, ze dne 19. 4. 2011, č. j. PK 94/2010 - 75, bylo zastaveno podle § 76 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích řízení pro přestupek proti občanskému soužití podle § 49 odst. 1 písm. c) zákona o přestupcích, kterého se měl dopustit Dr. Ing. L. M. tím, že dne 25. 6. 2010 v době od 9,00 hod. do 9,30 hod. v L., na ulici S., v rodinném domku č. p. 586 (vila Draža) fyzicky napadl v apartmánu D. B., nar. X, bytem L., S. 586, tak, že ji uchopil za zápěstí pravé ruky, kterou ji tlačil za záda, následkem čehož jmenovaná upadla na zem. V této procesní pozici vystupoval Dr. Ing. L. M. jako obviněný z přestupku a D. B. formálně též jako obviněná z přestupku, materiálně však jako poškozená ve vztahu k tvrzenému jednání Dr. Ing. L. M. Žaloba D. B. brojící proti výroku č. II., kterým bylo rozhodnuto o nevině Dr. Ing. L. M. (výrokem týkající se viny je i výrok o zastavení řízení o přestupku, proti němuž stěžovatelka v žalobě brojila), byla podána osobou k tomu zjevně neoprávněnou (srov. již zmiňovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2007, č. j. 2 As 46/2006 - 100, dostupný na www.nssoud.cz). Je tomu tak proto, že D. B. nemá jako účastník řízení možnost zasahovat a brojit do posuzování otázek viny Dr. Ing. L. M. a případně jemu ukládané sankce, nýbrž pouze do otázky náhrady majetkové škody v užším slova smyslu, tj. do toho, zda správní orgán rozhodující ve věci přestupku na základě závěru o vině obviněného z přestupku (a tento závěr je mimo procesní dispozici poškozeného) správně posoudil otázky přímo související s náhradou škody, zejména kauzalitu mezi jednáním pachatele přestupku a majetkovou újmu poškozeného, zavinění pachatele přestupku a

výši škody. Z takto vymezeného rozsahu procesních oprávnění D. B. ve správním řízení o přestupku vyplývá i rozsah její žalobní legitimace v soudním řízení o žalobě proti správnímu rozhodnutí ve věci přestupku podle § 65 a násl. s. ř. s. Právní sféra D. B. je citovaným správním rozhodnutím, resp. jeho výrokem č. II. dotčena toliko stran přiznání či nepřiznání nároku na náhradu škody, příp. stran rozsahu tohoto nároku, nikoli však v tom ohledu, zda vstupní podmínka případného přiznání nároku, tedy posouzení viny obviněného z přestupku Dr. Ing. L. M., byla či nebyla správně posouzena. Je tedy nepochybné, že předmětem soudního přezkumu v tomto případě není výrok rozhodnutí žalovaného o zastavení přestupkového řízení, neboť ten je – byť implicitně – výrokem o vině, přesněji řečeno výrokem, z něhož plyne, že vina obviněného z přestupku nebyla v přestupkovém řízení shledána. Podle ustanovení § 65 odst. 1 s. ř. s. je dána žalobní legitimace pouze u toho, kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen rozhodnutím správního orgánu, jimiž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti. Výrokem č. II. správního rozhodnutí však nebylo žádným způsobem zasaženo do práv nebo povinností D. B., neboť jím bylo rozhodnuto o zastavení přestupkového řízení vedeného proti Dr. Ing. L. M. Stěžovatelce proto nepřísluší domáhat se přezkumu tohoto výroku rozhodnutí. Krajský soud měl proto odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. žalobu stěžovatelky v té části, v níž napadala výrok správního rozhodnutí o zastavení přestupkového řízení Dr. Ing. L. M.

Nejvyšší správní soud ostatně již ve své judikatuře uvedl, že *odmítnutí návrhu proto, že byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou [§ 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s.], lze vyhradit pouze případům nedostatku procesní legitimace a jen zcela zjevným nedostatkům legitimace hmotné, zjistitelným bez pochyb okamžitě, zpravidla již z návrhu samotného. Pokud tomu tak není, musí soud návrh věcně projednat; vyjde-li v této fázi nedostatek aktivní legitimace najevo, rozhodne o věci rozsudkem. Neučiní-li tak, postupuje v rozporu s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a zatěžuje řízení jinou vadou, která mohla mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé [§ 103 odst. 1 písm. d) a § 109 odst. 3 věta za středníkem s. ř. s.], viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 9. 2005, č. j. 4 As 50/2004 - 59, zveřejněný pod č. 1043/2007 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu. Podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. lze tedy s ohledem na citovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu odmítnout (a není tedy třeba ji zamítnat) i žalobu, u níž je u žalobce dána aktivní procesní legitimace (tj. žalobce tvrdí zkrácení na svých právech v intencích § 65 odst. 1 či 2 s. ř. s.), avšak zcela zjevně není dána aktivní hmotněprávní legitimace.*

Nejvyšší správní soud v této souvislosti ještě poukazuje na svůj rozsudek ze dne 2. 3. 2005, č. j. 2 As 1/2005 - 62, který je publikován pod č. 806/2006 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ke konkurenci důvodů odmítnutí žaloby, v němž vyslovil, že : *„Soud musí v první řadě zkoumat, zda u žalobce vůbec připadá v úvahu, že by mohl být aktivně legitimován. Nepřipadá-li toto vůbec v úvahu, je nutno žalobu odmítnout podle § 46 odst. 1 písm. c) s. ř. s. Teprve dospěje-li soud k závěru, že tento důvod odmítnutí žaloby není dán, zkoumá eventuální další důvody pro odmítnutí žaloby, mezi nimi i důvod podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s. Nevýčerpání řádných opravných prostředků žalobcem v řízení před správním orgánem má totiž smysl zkoumat pouze tehdy, pokud žalobce vůbec byl osobou, která mohla tyto opravné prostředky podat, tj. takovou osobou, u níž vůbec připadá v úvahu, aby byla aktivně legitimována k podání žaloby na základě ustanovení § 65 odst. 1 nebo odst. 2 s. ř. s.“*

Nejvyšší správní soud z uvedených důvodů došel k závěru, že kasační stížnost stěžovatelky proti napadenému usnesení krajského soudu není důvodná a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s.).

K důvodům napadeného usnesení krajského soudu připomíná Nejvyšší správní soud rozsudek tohoto soudu ze dne 3. 2. 2006, č. j. 1 Afs 129/2004 - 76, dostupný na www.nssoud.cz, který vyslovil, že: „Odmítl-li soud I. stupně žalobu proto, že žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky proti rozhodnutí správního orgánu, avšak namísto odmítnutí návrhu pro nepřípustnost [§ 46 odst. 1 písm. d) a § 68 písm. a) s. ř. s.] jej odmítl pro nedostatek podmínek řízení [§ 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., srov. též § 247 občanského soudního řádu, ve znění po novele provedené zákonem č. 30/2000 Sb.], nevyhoví Nejvyšší správní soud námitce kasační stížnosti na tuto vadu poukazující. Zrušení usnesení soudu I. stupně a vrácení věci k novému odmítnutí ze správního důvodu by bylo v rozporu se zásadou procesní ekonomie, která nedovoluje řešit v soudním řízení jen teoretické otázky bez praktického významu pro účastníky řízení.“

Nejvyšší správní soud rozhodl o kasační stížnosti rozsudkem bez jednání, protože mu takový postup umožňuje ustanovení § 109 odst. 2 s. ř. s.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Stěžovatelka ve věci úspěch neměla a podle obsahu spisu úspěšnému správnímu orgánu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** žádné opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. dubna 2012

JUDr. Jaroslav
Hubáček
předseda senátu